Aktuel Jura

NR. 1/FEBRUAR 2022 (6. ÅRGANG)

Faglige artikler:

Søren Bergenser, "The business judgment rule: om ledelsesmedlemmernes erstatningsansvar", side 9

Peter Istrup, "Smart contracts", side 21

FairPublishing

Ex Tuto PUBLISHING
www.extuto.com

Bøger fra Werlauff Publishing

Erik Werlauff, *Erstatningsansvar i selskabsforhold – ledelse, ejere, revisor* (2020), kr. 295,-

Erik Werluaff, *Valg af Virksomhedsform* (3. udg., 2019), kr. 400,-

Daniel Ørbæk & **Joachim Christensen**, *Entrepriseretten – Udvalgte faldgruber og deres løsninger* (2019), kr. 350,-

Christoffer Andersen, *Dansk tingsret i et europæisk perspektiv* (2019), kr. 375,-

Erik Werlauff, *Forudsigelighed i aftale med udenlandsk part* (2017), kr. 200,-

Alex Fomcenco, *Mergers & Acquisitions: Counseling and Choice of Method* (2016), kr. 575,-

Andreas Lybech & **Christian Pontoppidan**, *Interessentskaber – særligt om interessentskabskontrakten* (2016), kr. 375,-

Gitte Søgaard, *Koncernbegrebet – Selskabs- og regnskabsrettens koncernbegreber* (2016), kr. 475,-

Christian Windberg & **Thomas Pedersen**, *Prospektansvaret i dansk ret* (2016), kr. 475,-

Erik Werlauff & **Gitte Søgaard**, *Koncernretten* (2015), kr. 575,-

Lars Lindecrone Petersen & **Peer Schaumburg-Müller**, *Medarbejderrepræsentation* (2015), kr. 495,-

Sylvie Cavaleri, *Concurrent Delay in Construction Disputes* (2015), kr. 575,-

Mads Østergaard, *ARKTIS: Maritime grænser, overlappende krav og afgrænsningstvister* (2015), kr. 475,-

Allan S. Dahl, *Håndbogen for ledelsesberetning* (2014), kr. 175,-

Priser inkl. moms, ekskl. levering

Bestil på www.extuto.dk /#WP eller e-mail til forlag@extuto.dk

Aktuel Jura

NR. 1/FEBRUAR 2022 (6. ÅRGANG)

Aktuel Jura indeholder juridiske fagartikler og oplysninger om ny litteratur fra Ex Tuto Publishing.

Gratis abonnement kan tegnes pr. mail til forlag@extuto.dk. Kontakt redaktionen på redaktion@extuto.dk.

Tidsskriftet udgives af Ex Tuto A/S og redigeres af Jan Trzaskowski. Tidsskriftet er trykt på Munken Lynx 200 g/m² af LaserTryk A/S. Grafik og layout af mere.info A/S.

ISSN: 2596-5395 | oplag: 2.250

Ex Tuto Publishing A/S
Toldbodgade 55, 1.
1253 København K
www.extuto.com

FSC www.fsc.org MIX Papir fra ansvarlige kilder FSC® C010493

Ex Tuto Publishing er medlem af Forening for Boghaandværk, og vi støtter bæredygtig skovforvaltning ved at anvende FSC-certificeret papir.

Opmærksomhed, storytelling og selvbestemmelse

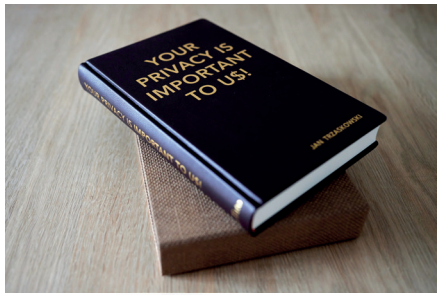
De demokratiske grundrettigheder, herunder beskyttelsen af privatliv og personoplysninger, spiller en stadig større rolle i EU-Domstolens praksis. I en ny bog behandles samspillet med markedsføringsretten.

Af **Jan Trzaskowski**, redaktør, Ex Tuto Publishing A/S (jan@extuto.dk)

I bogen argumenteres for, at det er vildledende at påstå, at vi betaler med personoplysninger for brug af de såkaldte gratis onlinetjenester. I datadreven markedsføring får personoplysninger først reel værdi, når de anvendes til at påvirke vores adfærd. Og derfor betaler vi i realiteten ikke kun med vores opmærksomhed, men også vores selvbestemmelse. Der er tale om to knappe ressourcer, der er vigtige i personlige, sociale og samfundsmæssige sammenhænge.

Storytelling har stor betydning for, hvordan vi forstår verden, og vores samfund, regeringer og borgere er udfordret i en verden, hvor "gratis" betyder dyrt, "smart" betyder overvågning, og "frihed" betyder kognitiv overbelastning.

Der argumenteres for, at den nuværende EU-lovgivning allerede er i stand til at dæmme op for overvågningskapitalismens mest aggressive forretningsmodeller, og at aktuelle forslag til ny lovgivning faktisk kan forringe brugerens rettigheder og fragmentere juraen.

Håndindbunden udgave af Your Privacy Is Important to Us! (Ex Tuto 2021).

Bogen har allerede fået en særdeles positiv modtagelse, og vi håber, at læsere af dette tidsskrift også vil byde bogen indenfor og tage del i diskussionerne om, hvordan vi kan forstå, forklare og håndtere udfordringer ved data-drevne forretningsmodeller.

Erik Werlauff (1952-2021)

I sidste udgave af Aktuel Jura annoncerede vi overtagelsen af Erik Werlauffs forlagsaktiviteter, og det var i uvidenhed om, at vi også stod over for at tage afsked med Erik, der som kun få andre kunne inspirere og gøre jura relevant for alle, herunder undertegnde, der havde den store fornøjelse at blive undervist af ham for mange år siden.

Erik Werlauff har været en stor støtte i etableringen af forlaget Ex Tuto, idet han i 2010 var blandt de første etablerede juridiske forfattere, der udgav bøger på forlaget. Selvom vi udgiver mange af Eriks titler, er det kun tale om en dråbe af hans forfatterskabs store hav. Vi er stolte af at få lov til at videreføre Eriks forlag.

God læselyst!

Skriftlig jura, 2. udgave

Thomas Riis & Jan Trzaskowski (red.)

Den juridiske fremstilling behandles ud fra fire vinkler: (I) det juridiske fagområde, (II) teoretisk jura, (III) praktisk jura og (IV) juraens kilder og sprog.

I bogens 31 kapitler behandles bl.a. den juridiske metode og andre væsentlige aspekter af retsvidenskaben samt udarbejdelsen af forskellige juridiske dokumenter, herunder domme, responsum, betænkninger, aftaler samt afhandlinger og andre retsvidenskabelige værker. Endelig behandles juraens sprog og kilder, herunder hvordan man formulerer jura på engelsk, og hvordan man kan kommunikere mediativt.

ISBN: 978-87-420-0032-8 | **Udgivet:** September 2020
Sider: 900, indbundet | **Pris:** 595 kr. inkl. moms

DEL I. DET JURIDISKE FAGOMRÅDE

(1) **Peter Blume**, Juridisk metode og argumentation, (2) **Ulla Neergaard**, Fortolkning af national ret i lyset af EU-ret, (3) **Ole Lando**, Fremmed ret i juridiske fremstillinger – hvorfor og hvordan?, (4) **Henrik Palmer Olsen**, Videnskabsteori og retsfilosofi, (5) **Mikael Rask Madsen**, Retssociologi: Det retsskabte samfund og den samfundsskabte ret, (6) **Jens Evald**, Retspolitik, (7) **Ditlev Tamm**, Retshistorie og (8) **Thomas Riis**, Retsøkonomi.

DEL II. TEORETISK JURA

(9) **Carsten Munk-Hansen**, Studenterafhandlingen, (10) **Ole Hammerslev**, Hvad er problemet? Om problemformuleringer og konklusioner, (11) **Jens Tofteskov** & **Thomas Riis**, Brug af vejleder, (12) **Karsten Naundrup Olesen** & **Troels Michael Lilja**, Domsanalyse, (13) **Ruth Nielsen**, Ph.d.-afhandlingen og disputatsen, (14) **Paul Krüger Andersen**, Fagartiklen og (15) **Palle Bo Madsen**, Videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis.

DEL III. PRAKTISK JURA

(16) **Peter Møgelvang-Hansen**, Betænkninger og andet lovforberedende arbejde, (17) **Morten Holland Heide** & **Pernille Bjørnholk**, Lovforslaget og lovteknik, (18) **Nina Holst-Christensen**, EU-lovteknik, (19) **Børge Dahl**, Dommen, (20) **Erik Werlauff**, Processkrifter og præprocessuelle skrivelser, (21) **Christian Lundblad**, Syn- og skønstema, (22) **Erik Werlauff**, Det juridiske responsum, (23) **Jon Andersen**, Forvaltningsafgørelsen, (24) **Mads Bryde Andersen**, Aftalen og (25) **Steen Jørgensen**, Notater i den offentlige forvaltning.

DEL IV. JURAENS KILDER OG SPROG

(26) **Erik Sonne**, Litteratursøgning, kilder og referencer, (27) **Lene Rosenmeier**, Juridisk sprogbrug – fra kancellistil til forståelighed, (28) **Sandro Nielsen**, Legal English, (29) **Jan Trzaskowski**, Opsætning af juridiske tekster (30) **Anne Lise Kjær**, Internationale retstekster: sprog, oversættelse og fortolkning og (31) **Inger Høedt-Rasmussen**, Mediativ kommunikation.

PÅ VEJ!

Smart contracts – aftaleret og blockchain

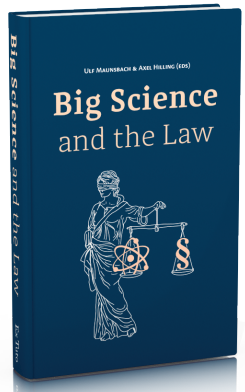
Peter Istrup

Smart contracts, som er baseret på blockchain-teknologi, åbner mange nye muligheder for digitale aftaler, og udfordrer på en række områder aftaleretten.

Bogen behandler aftaleretlige spørgsmål ved brug af smart contracts og introducerer læseren til den underlæggende teknologi og dens særlige funktionaliteter og karakteristika.

ISBN: 978-87-420-0058-8 | **Udgives:** Marts 2022
Mere info: på www.extuto.dk og i vores nyhedsbrev

NYHED!

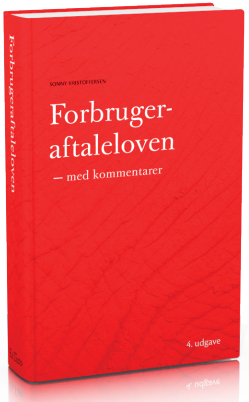
Big Science and the Law

Ulf Maunsbach & Axel Hilling (red.)

This book explores legal aspects of Big Science, including potential challenges relating to private international law, labour law, intellectual property law, law of associations, environmental law and tax law.

The book is written by legal scholars at Lund University and associates in the private sector. It emerges on the backdrop of *the European Spallation Source* which is a state-of-the-art neutron scattering facility that will be taken into scientific operation in 2023. The main facility is in Lund with a data-center in Copenhagen.

ISBN: 978-87-420-0036-6 | **Udgivet:** Juli 2021
Sider: 272, indbundet | **Pris:** 495 kr. inkl. moms

Lov om forbrugeraftaler med kommentarer, 4. udgave

Sonny Kristoffersen

Bogen indeholder en systematisk gennemgang af forbrugeraftaleloven, herunder de forbrugerpræceptive regler om fortrydelsesret samt de omfangsrige oplysningsforpligtelser. Lovkommentaren er udarbejdet i en praksisnær kontekst, hvor lovteksterne fortolkes og analyseres, især igennem Forbrugerklagenævnets afgørelser, danske domme, EU-retlig domspraksis og Forbrugerombudsmandens udtalelser.

Desuden behandles samspillet mellem forbrugeraftalelovens og markedsføringslovens regler.

ISBN: 978-87-420-0037-3 | **Udgivet:** Januar 2021
Sider: 560, indbundet | **Pris:** 695 kr. inkl. moms

PÅ VEJ!

Værdiskabende relationer – contract management og strategisk kontrahering

Catrine Ekdahl, Jonathan Hjelholt, Caroline Thrane-Møller, Bent Petersen & Kim Østergaard

Denne bog handler om kontrakten som nøglen til at indfri organisationers målsætninger på et strategisk, taktisk og operationelt plan.

Contract management handler om at sikre og maksimere værdien i kontraktrelationen ved at implementere en metode, der etablerer og bevarer balancen mellem økonomi, kvalitet og risiko. Strategisk kontrahering sikrer merværdi og vedvarende konkurrencemæssige fordele for parterne.

ISBN: 978-87-420-0056-4 | **Udgives:** April 2022
Mere info: på www.extuto.dk og i vores nyhedsbrev

I forskningens og formidlingens tjeneste – festskrift til professor Lars Bo Langsted

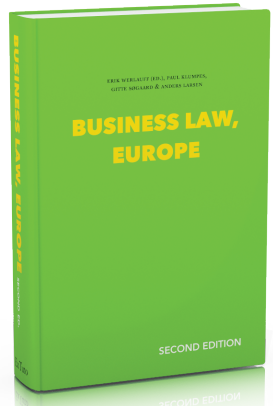
Sten Bønsing, Thomas Elholm, Søren Sandfeld Jakobsen & Lene Wacher Lentz (red.)

Dette festskrift, som er tilegnet professor Lars Bo Langsted, indeholder artikler inden for strafferet og erstatningsret samt andre discipliner, som Lars Bo har berørt i sit arbejdsliv.

Emnerne spænder vidt fra strafferetlige emner om forbrydelser, der ikke eksisterer, databedrageri og borgmestres strafansvar over erstatningsretlige emner om kapitalselskabers erstatningsansvar til emner om persondatarettens sanktionering og fremtidens forkyndelser.

ISBN: 978-87-420-0010-6 | **Udgivet:** Februar 2018
Sider: 432, indbundet | **Pris:** 595 kr. inkl. moms

NYHED!

Business Law, Europe, 2nd edition

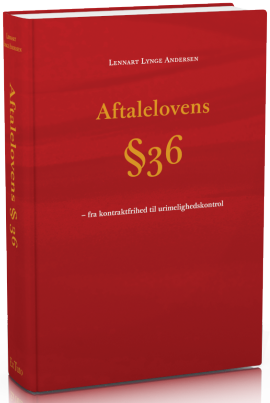
Erik Werlauff (red.), Paul Klumpes, Gitte Søgaard & Anders Larsen

Business Law, Europe is a must-have for any business advisor that operates on a cross-border level in Europe.

The book is also for students and teachers who desire a deeper understanding of the business and corporate rules we share in the EU countries, EEA countries, and the UK

Whether you already have solid knowledge about doing business in Europe or just taking your first steps on this corporate scene, this book should be within your reach.

ISBN: 978-87-420-0053-3 | **Udgivet:** September 2021
Sider: 544, indbundet | **Pris:** 695 kr. inkl. moms

Aftalelovens § 36 – fra kontraktfrihed til urimelighedskontrol

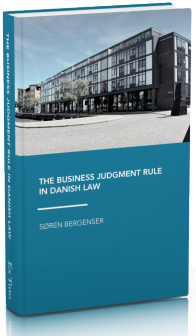
Lennart Lynge Andersen

Bogen beskriver introduktionen af aftalelovens § 36 i 1975, og hvorledes den har virket. Den arkæologiske forankring undersøges, og samtidig er alle trykte afgørelser samt enkelte utrykte analyseret.

Forfatteren påpeger bl.a., at mange fejlagtigt anser urimelighed og rimelighed for komplementære størrelser, og han opfordrer til større bevidsthed om, at § 36 er en urimelighedskontrol.

ISBN: 978-87-420-0012-0 | **Udgivet:** Januar 2018
Sider: 512, indbundet | **Pris:** 695 kr. inkl. moms

NYHED!

The Business Judgment Rule in Danish Law

Søren Bergenser

This book provides a full overview of the Danish version of this legal doctrine, which is a turning point in most disputes regarding the liability of directors and officers in Danish companies. The recent Supreme Court decisions regarding the liability of directors and officers in bankrupt banks have developed the doctrine in Danish law.

The doctrine is put into context by a thorough comparative study with, primarily its US/Delaware 'mother', which provides an understanding of this doctrine, born in a common law jurisdiction, and transferred to the Danish civil law legal system.

ISBN: 978-87-420-0046-5 | **Udgivet:** Januar 2022
Sider: 224, indbundet | **Pris:** 395 kr. inkl. moms

The business judgment rule: om ledelses-medlemmernes erstatningsansvar

The business judgment rule som et dynamisk omdrejningspunkt for ledelsesansvaret i dansk ret.

Af advokat, ph.d. **Søren Bergenser**, ekstern lektor Juridisk Institut, Aalborg Universitet.

Dansk erhvervsliv og danske domstole har i de seneste 10-15 år oplevet en betydelig stigning i antallet af sager med fokus på ledelsens ansvarsforhold, herunder både i forhold til reglerne om konkurskarantæne, i forhold til ledelsesmedlemmers strafferetlige ansvar, og i særdeleshed i forhold til ledelsesmedlemmers erstatningsansvar.

Indignationen og ønsket om at "nogen må stilles til ansvar" er ofte udtalt i "folkestemningen" i kølvandet af selskabers konkurs eller i forbindelse med tabsgivende forhold.

Sagerne om ledelsens erstatningsansvar involverer i mange tilfælde meget betydelige erstatningsbeløb, herunder især sagerne om de krakkede, danske banker, men også i en række andre sager, har sagsgenstanden været meget betydelig.

Erstatningsansvaret er et personligt og ubegrænset ansvar, og når et selskab går konkurs – eller på anden vis lider tab eller forvolder tab for tredjemand – indebærer det oftest beløb, der vil være ruinerende for de fleste personer at skulle bære, ligesom sagerne har ødelæggende konsekvenser for de involverede ledelsesmedlemmers fremadrettede muligheder i erhvervslivet.

Sagerne om ledelsesansvar har således alvorlige konsekvenser for de tabslidende, men i høj grad også for de ledelsesmedlemmer, som bliver forsøgt holdt erstatningsansvarlige.

Sagerne er langtrukne i deres vej gennem domstolssystemet, påkalder sig ofte mediernes opmærksomhed, og de løbende sagsomkostninger under sagens forberedelse er i sig selv betydelige for det enkelte ledelsesmedlem.

Til sammenligning med ansvarsnormen for professionelle erhvervsudøvere, fx advokater, revisorer mv., anses ansvarsnormen for ledelsesmedlemmer at være mildere, hvilket ofte overrasker offentligheden og politikere. Baggrunden er dels, at der i modsætning til professionelle erhvervsudøvere ikke stilles særlige krav til uddannelse eller erfaring for at bestride en ledelsespost som enten direktør eller bestyrelsesmedlem i et selskab, og dels fordi der i lovgivningen, som regulerer ledelsesmedlemmernes pligter, stilles langt mere vage krav til ledelsesmedlemmerne, end der gør til professionelle erhvervsudøvere.

The business judgment rule

Endvidere gælder der for erstatningsansvaret en doktrin, der i mange år har været kendt og anerkendt i dansk ret under sit angloamerikanske navn, *the business judgment rule*. Doktrinen fungerer som et værn for de ledelsesmedlemmer, der har iagttaget de overordnede

pligter for udøvelsen af deres ledelseshverv, og har gjort det loyalt og i god tro i forhold til selskabets interesser.

Doktrinen beskytter ledelsesmedlemmerne mod erstatningsansvar, når de træffer forretningsmæssige beslutninger på vegne af selskabet. Det kan være ledelsen i en bank, der skal træffe beslutning om, hvorvidt man ønsker at føre en aggressiv, ekspansiv kreditpolitik for at vækste bankens forretningsomfang, men det kan også være i forhold til det forretningsmæssige skøn, der ligger i at bevillige enkeltstående lån til bankens kunder.

Fælles for de situationer, hvor doktrinen beskytter ledelsen imod at ifalde erstatningsansvar, når det senere måtte vise sig, at de pågældende beslutninger medførte tab for banken eller tredjemand, er, at ledelsen har truffet en beslutning, der indebar, at ledelsen måtte foretage et skøn.

Doktrinen har sit udspring i og er udviklet i retspraksis i det nordamerikanske common law-retssystem gennem de seneste 300 år, særligt i delstaten Delaware, hvor doktrinen har været indgående behandlet i en lang række retssager, ligesom doktrinen er indgående behandlet i den juridiske litteratur.

Doktrinen er først med afgørelserne i bankkraksagerne blevet indgående behandlet i dansk retspraksis, og afgørelserne viser, hvordan doktrinen behandles i det danske civil law-retssystem, om end der fortsat knytter sig en række ubesvarede spørgsmål til doktrinens anvendelse i dansk ret.

Doktrinen i Delaware

Doktrinen er udledt af pligter, der i common law-retssystemer påhviler personer, der har et tillidshverv og skal agere loyalt i forhold til de interesser, af hvem de har fået deres mandat til at lede selskabet. De skal agere som "fiduciaries" og skal iagttage de tre "fiduciary duties", nemlig "the duty of care", "the duty of loyalty" og "the duty of good faith". Iagttager ledelsesmedlemmerne disse tre overordnede pligter, er de beskyttet af "the business judgment rule" mod at blive holdt erstatningsansvarlige.

Doktrinens grænser udledes af retspraksis og doktrinen, herunder de tre "fiduciary duties", fremgår ikke af den selskabsretlige lovgivning.

Der er forskellige udlægninger af reglens forståelse i Delaware, men hovedtesen er, at doktrinen udgør en selvstændig og materiel "regel", således at reglen udgør selve ansvarsvurderingen af ledelsesmedlemmerne og derfor udgør en substantiel regel, der er dynamisk og hvis indhold kan ændre sig over tid på samme måde, som culpareglen i dansk ret er dynamisk og kan ændre sig over tid i takt med samfundsudviklingen og i takt med at underliggende regelsæt til culpareglen ændrer sig.

Doktrinen i dansk ret

Doktrinen har været berørt subtilt i en række afgørelser i dansk ret i de seneste 30-40 år, men doktrinen har ikke tidligere været nævnt ved sit navn og behandlet så eksplicit som i bankkraksagerne, der i det væsentlige drejer sig om de samme grundlæggende spørgsmål i forhold til forretningsmæssige beslutninger, som ledelsen i de krakkede banker traf, dels i forhold til valg af ekspansiv strategi for banken og ensidige valg af sektor (ejendomssektoren), dels i forhold til konkrete bevillinger af banklån.

For alle tre forretningsbeslutninger har de præmisser, som Østre Landsret anvender i sin afgørelse i sagen om Capinordic Bank været klare. Præmisserne er gentaget af Højesteret i UfR 2019.1907H og i senere afgørelser i bankkraksagerne, herunder i UfR 2020.3547H (EIK Bank Danmark) samt i den utrykte Østre Landsretsafgø-

relse B-1390-17 af 26. juni 2019 (Amagerbanken).

Det slås fast, at domstolene skal være tilbageholdende med at prøve det forretningsmæssige skøn, som ledelsen foretager, forudsat at ledelsen har handlet i bankens interesse og har foretaget et vist minimum af undersøgelser forud for at have truffet de forretningsmæssige beslutninger.

Afgørelsen om EIK Bank Danmark frembringer endvidere et nyt bidrag til forståelsen af doktrinen i dansk ret, idet Højesteret når frem til, at domstolene endvidere skal vise tilbageholdenhed med at efterprøve det grundlag, som ledelsen har til rådighed, når de træffer deres skønsmæssige beslutninger.

Uafklarede spørgsmål

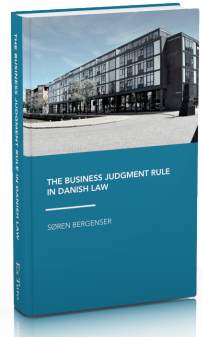
Doktrinen fremstår med Højesterets afgørelser i bankkraksagerne langt klarere end tidligere i dansk ret. Imidlertid er doktrinens grænser ikke fuldt afklarede. Der er ikke med bankkraksagerne taget fuldstændigt og udtømmende stilling til, hvad der definerer en forretningsmæssigt begrundet beslutning, der kan nyde beskyttelse af doktrinen.

Ledelsesansvarssagerne i dansk ret kan opdeles i en række standard ansvarssituationer, og særligt i forhold til den mest udbredte kategori af sager, "standsningssagerne" (sagerne om fortsat drift efter håbløshedstidspunktet), er det relevant at få afklaret, i hvilket omfang doktrinen finder anvendelse.

Når et selskab er i økonomisk krise, er ikke alene ejerkredsens værdier på spil, men også mange arbejdspladser. På den anden side skal der også tages hensyn til kreditorernes interesser, og samlet set er det vanskeligt for ledelsen at balancere hensynet til ejerkredsens interesser, selskabets interesser og kreditorernes interesser, når der træffes afgørende beslutninger, ofte under stort tidspres og pres fra banker, leverandører mv.

Særligt i denne type af ansvarssituationer er der et endnu uforløst behov for at få en mere klar stillingtagen ved domstolene i forhold til doktrinens anvendelse.

En alt for rigid anvendelse af doktrinen i disse situationer kan i værste fald medføre handlingslammede ledelser, hvor der i høj grad er behov for, at ledelsen har et vist frirum til at træffe beslutninger for at redde virksomheder, samfundsværdier, arbejdspladser mv. Det kan medføre, at kvalificerede kræfter til ledelsenafstår fra at hjælpe danske virksomheder med deres afgørende, vigtige kompetencer.¶

FÅ MERE VIDEN
på www.extuto.dk

NYHED!

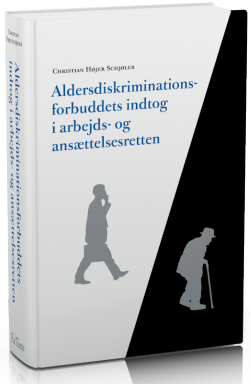
Stigmatisering af psykisk sygdom – sundhedsret, menneskeret og samfundsøkonomi

Annika Frida Petersen

Denne bog analyserer, hvordan den menneskeretlige regulering kan anvendes til at adressere stigmatisering af personer med psykisk sygdom i det danske sundhedssystem.

Gennem en bredspektret analyse af sundhedslovgivningen samt struktur og praksis i sundhedssystemet skaber forfatteren et blik for de stigmatiseringsudfordringer, som opstår og vedligeholdes i italesættelsen og håndteringen af en udsat persongruppe.

ISBN: 978-87-420-0047-2 | **Udgivet:** Juli 2021
Sider: 424, indbundet | **Pris:** 495 kr. inkl. moms

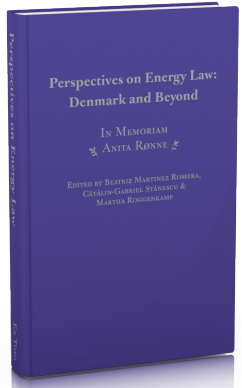
Aldersdiskriminationsforbuddets indtog i arbejds- og ansættelsesretten

Christian Højer Schjøler

Bogen giver et kærkomment og nuanceret indblik i det EU-retlige grundlag for forbuddet mod aldersdiskrimination, som ikke har levet et stille liv siden dets indtog i arbejds- og ansættelsesretten i 2004.

Bogen er et nyttigt værktøj for praktikere, der ønsker indsigt i de mange EU-domme på området og forståelse af forbuddets almene bestanddele, herunder proportionalitetsprincippet.

ISBN: 978-87-420-0003-8 | **Udgivet:** September 2017
Sider: 512, indbundet | **Pris:** 595 kr. inkl. moms

Perspectives on Energy Law: Denmark and Beyond

Anita Rønne; redigeret af Beatriz Martinez Romera, Cătălin-Gabriel Stănescu & Martha Roggenkamp

Perspectives on Energy Law contains some of the key legal writings of Associate Professor Anita Rønne, from 1985 to 2018. The book emerges from a deep sense of respect and appreciation for Anita, who was a dear friend and colleague, and aims to be a tribute to her contribution to the development of the Energy Law field.

ISBN: 978-87-420-0024-3 | **Udgivet:** Maj 2019
Sider: 244, indbundet | **Pris:** 495 kr. inkl. moms

Internationale løsøreaftaler (CISG del II), 2. udgave

Thomas Neumann

Bogen giver en letforståelig introduktion til de væsentligste regler, der regulerer internationale løsøreaftaler, herunder lovvalg, aftaleindgåelse og aftalefortolkning.

Indføringen i lovvalgsreglerne beskriver hovedtrækkene i 1955 Haagerkonventionen og 1980 Romkonventionen. Herudover behandles samspillet mellem lovvalgsreglerne og CISG samt principperne for vedtagelse af standardvilkår i internationale løsøreaftaler.

ISBN: 978-87-420-0043-4 | **Udgivet:** Januar 2021
Sider: 208, indbundet | **Pris:** 225 kr. inkl. moms

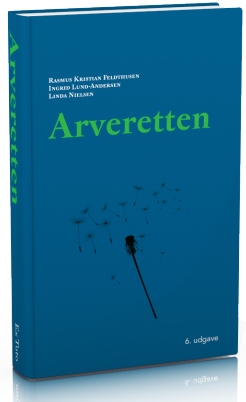
Familieretten, 9. udgave

Linda Nielsen & Ingrid Lund-Andersen

Denne bog omfatter en gennemgang af regler og praksis om ægtefæller, børn og ugifte samlevende samt en mere grundlæggende behandling af reglerne om familieformuen, herunder formueforholdene under samlivet og ved samlivsophør, separation og skilsmisse.

Bogen er skrevet til brug for undervisningen i faget Familieret på Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet.

ISBN: 978-87-420-0028-1 | **Udgivet:** August 2019
Sider: 360, indbundet | **Pris:** 495 kr. inkl. moms

Arveretten, 6. udgave

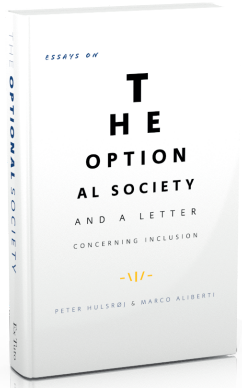
Rasmus Kristian Feldthusen, Ingrid Lund-Andersen & Linda Nielsen

Denne bog omfatter en gennemgang af regler og praksis om arv, herunder regler om arv til slægt og ægtefælle. Desuden behandles testamentsregler, herunder regler om udvidet samlevertestamente, samt regler om arv og indsættelse af begunstiget i forbindelse med forsikring og pension.

Bogen er skrevet til brug for undervisningen i faget Familie- og arveret på Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, og er tillige relevant for praktiserende jurister, herunder advokater, dommere og ansatte i stats-forvaltningen, foruden ansatte i forsikrings-, pensions- og pengeinstitut-branchen mv., der beskæftiger sig med arveretlige spørgsmål.

ISBN: 978-87-420-0021-2 | **Udgivet:** August 2018
Sider: 308, indbundet | **Pris:** 395 kr. inkl. moms

NYHED!

Essays on the Optional Society

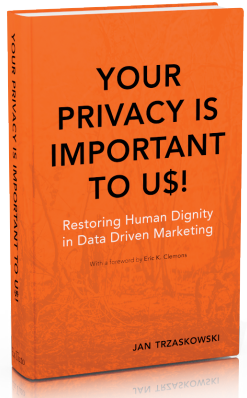
Peter Hulsrøj & Marco Aliberti

This book looks at societal change from the perspective of the avalanche of options we are currently exposed to and will be confronted with to an even greater extent in the future. It re-conceptualises human rights, puts a question mark against received constitutional law wisdom, and challenges the validity of legal dualism in a world where not only humans but also issues are increasingly interconnected!

The book draws on many sources and covers a great range of domains, from artificial intelligence over genetics, democracy, Big Tech, historiography, to arts, virtual life and sex, whilst placing these diverse elements in the context of general political and social thought.

ISBN: 978-87-420-0039-7 | **Udgivet:** November 2021
Sider: 336, indbundet | **Pris:** 295 kr. inkl. moms

NYHED!

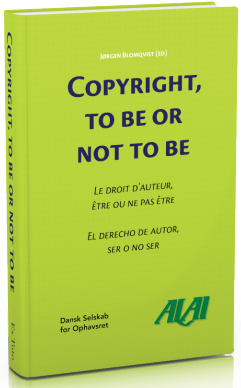

Your Privacy Is Important to Us! – Restoring Human Dignity in Data-Driven Marketing

Jan Trzaskowski

This book explores the application of EU consumer law—including data protection law and other fundamental rights—to data-driven business models that infringe on human agency, social cohesion and democratic debate. It suggests how our current legal framework can be informed by psychological, technological and societal perspectives to curb predatory business models of surveillance capitalism. The aim is to inform and amplify ongoing debates by providing a coherent framing of data-driven marketing in the context of law, psychology, technology and society.

ISBN: 978-87-420-0042-7 | **Udgivet:** November 2021
Sider: 352, indbundet | **Pris:** 395 kr. inkl. moms

Copyright, to be or not to be

Jørgen Blomqvist (red.)

The protection of copyright and related rights is as controversial as ever before. It reaches into our everyday activities on the internet and is by many seen as an impediment to the free flow of information, culture and entertainment.

This book contains the papers presented at the ALAI Congress in Copenhagen on 18–19 May 2017, at which some of the leading experts in the world discussed this protection and its role in modern society.

ISBN: 978-87-420-0004-5 | **Udgivet:** Juni 2019
Sider: 356, indbundet | **Pris:** 695 kr. inkl. moms

Lov om forretningshemmeligheder

Thomas Riis & Jens Schovsbo

Med lov om forretningshemmeligheder, som trådte i kraft den 9. juni 2018, har Danmark fået en særlig lov, der beskytter forretningshemmeligheder mod uberettiget brug. Loven, der hviler på EU-direktiv 2016/943, har helt ændret de retlige rammer for beskyttelse af fortrolig knowhow og fortrolige forretningsoplysninger.

Thomas Riis og Jens Schovsbo er begge professorer ved Københavns Universitets Center for Informations- og Innovationsret (CIIR).

ISBN: 978-87-420-0015-1 | **Udgivet:** September 2019
Sider: 316, indbundet | **Pris:** 495 kr. inkl. moms

NYHED!

Festskrift til Jørgen Blomqvist

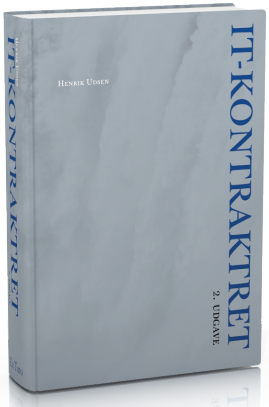
Morten Rosenmeier, Thomas Riis, Jens Schovsbo & Henrik Udsen (red.)

Med dette festskrift hædrer en række kolleger inden for den akademiske og praktiske juridiske verden adjungeret professor, lic.jur. Jørgen Blomqvist i anledning af hans 70-års fødselsdag den 7. maj 2021.

INDHOLD

(1) **Henrik Faursby Ahlers** & **Stig von Hielmcrone**, Forfatternes Forvaltningsselskab – skabelsen af et kollektivt forvaltningsselskab, (2) **Mads Bryde Andersen**, Ophavsretlig specialisering – fordele og risici, (3) **Johan Axhamn**, Copyright and Artificial Intelligence—with a focus on the area of music, (4) **Irina Eidsvold-Tøien**, Parodirettslig vakuum i norsk rett, (5) **Stefania Ercolani**, Do the Right Thing! Authors' contracts in the 2019 copyright directive, (6) **Mihály Ficsor**, Half-Opened "Umbrella"—Interpretation problems of Article 8 of the WCT, (7) **Terese Foged**, § 35 gennem 35 år, (8) **Ysolde Gendreau**, Intellectual Property Norms in the CETA: An Important Step for Canada, (9) **Jane C. Ginsburg**, Conundra of the Berne Convention Concept of the Country of Origin, (10) **Martin Gormsen**, Vederlag for privatkopiering – fanget mellem politik og jura, (11) **Frank Gotzen**, Some thoughts on Text and Data Mining in the European Union, (12) **Anders Sevel Johnsen**, Journalisters overdragelse af ophavsrettigheder, (13) **Hanne Kirk**, Stort og småt om fortolkning af aftaler om overdragelse af ophavsrettigheder, (14) **Torsten Bjørn Larsen**, Ophavsretlig beskyttelse af tøj og sko, (15) **Silke von Lewinski**, A Phonogram, to be or not to be?, (16) **Jukka Liedes**, Kort rättspolitiskt inlägg till skyddet av fotografiska bilder, (17) **Bent Ole Gram Mortensen**, Anne Black-sagen, (18) Victor Nabhan, Danser la vie, (19) **Dan Stausholm Nielsen**, EU-rettens stigende indflydelse på reglerne om overdragelse af rettigheder, (20) **Lasse Lau Nielsen** & **Jakob Plesner**, Ophavsret og ytringsfrihed, (21) **Rainer Oesch**, Universitetspersonals upphovsrätt och öppen publicering – finsk synpunkt, (22) **Anders Rasch** & **Martin Kyst**, Brug af værker i undervisningen – licenskonstruktioner, (23) **Sam Ricketson**, Treaty Interpretation and Treaty Making, (24) **Thomas Riis**, Værksbegreb og fikseringskrav i EU-ophavsretten, (25) **Ole-Andreas Rognstad**, The RAAP Decision of the CJEU—What Happened to Reciprocity?, (26) **Jan Rosén**, The Rome Convention, WPPT and a right to remuneration—Details of the RAAP case, (27) **Morten Rosenmeier**, Hvor bred er den ophavsretlige beskyttelse efter Painer-dommen?, (28) **Jens Schovsbo**, Æres den som æres bør – EU-harmonisering af ophavsaftaleretten, (29) **Sebastian Felix Schwemer**, Linking after VG Bild-Kunst: Essential functionality and never-ending story?, (30) **Peter Schønning**, DSM-direktivets artikel 17 – en ny eneret eller en ny undtagelse?, (31) **Martin Senftleben**, Operationalizing Vigeland—2 x 2 Public Order and Morality Arguments, (32) **Stina Teilmann-Lock**, Paratexts: Copyright in the Typographical Arrangement of Published Editions, (33) **Henrik Udsen**, Mellemmandsoverføring?, (34) **Jøren Ullits**, Ophavsrettens adgang til at gengive billeder i aviser, og (35) **Knud Wallberg**, Titelbeskyttelsen i dansk ret.

ISBN: 978-87-420-0041-0 | **Udgivet:** Maj 2021
Sider: 792, indbundet | **Pris:** 895 kr. inkl. moms

It-kontraktret, 2. udgave

Henrik Udsen

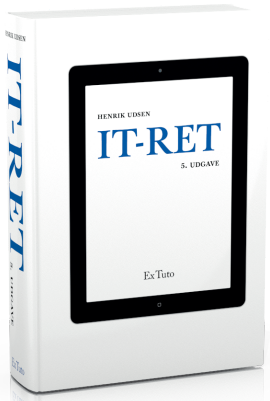
It-kontraktret behandler centrale it-kontrakter: udviklingsaftalen, driftsaftalen, vedligeholdelsesaftalen og softwarelicensaftalen. Bogen gennemgår de væsentligste reguleringstemaer og den baggrundsretlige regulering for hver af disse aftaletyper og inddrager relevante bestemmelser fra gældende standardkontrakter.

Bogen er et uundværligt værktøj for jurister, som arbejder med it-kontrakter, hvad enten man har sparsom eller betydelig erfaring på området.

Henrik Udsen er professor, dr.jur. ved Københavns Universitets Center for Informations- og Innovationsret (CIIR).

ISBN: 978-87-420-0035-9 | **Udgivet:** Marts 2020
Sider: 576, indbundet | **Pris:** 795 kr. inkl. moms

NYHED!

It-ret, 5. udgave

Henrik Udsen

It-ret behandler en række af de retlige problemstillinger, som den digitale teknologi giver anledning til, herunder immaterialretten, persondataretten, regelsæt af relevans for e-handel, herunder køb og salg af digitale ydelser og elektroniske betalingstjenester, og it-kontraktretten. Bogen, som giver et fremragende overblik over komplicerede problemstillinger, kan også anvendes som opslagsværk af praktikere.

Henrik Udsen er professor, dr.jur. ved Københavns Universitets Center for Informations- og Innovationsret (CIIR).

ISBN: 978-87-420-0050-2 | **Udgivet:** August 2021
Sider: 880, indbundet | **Pris:** 795 kr. inkl. moms

Dansk persondataret

Bent Ole Gram Mortensen (red.)

Denne antologi giver en generel indføring i dansk persondataret, som den ser ud efter implementering af databeskyttelsesforordningen. I bogens almindelige del behandles de væsentlige, generelle elementer i persondataretten. I den specielle del fokuseres på en lang række retsområder og sektorer, som giver denne fremstilling en bredde, der ikke findes i andre persondataretlige fremstillinger.

Bogen er tilrettelagt således, at den også kan læses af ikke-jurister, og henvender sig til alle, der har interesse for eller berøring med behandling af personoplysninger.

ISBN: 978-87-420-0033-5 | **Udgivet:** Januar 2020
Sider: 544, indbundet | **Pris:** 595 kr. inkl. moms

NYHED!

Informationssikkerhedsret

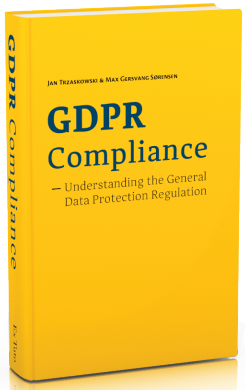
Søren Sandfeld Jakobsen (red.), Max Gersvang Sørensen, Mathias Mølsted Andersen, Bent Ole Gram Mortensen & Daniel Hartfield-Traun

Informationssikkerhed (cybersecurity) har fået kolossal betydning i takt med den stigende digitalisering af stort set alle sektorer i samfundet. Som følge heraf er der også inden for få år blevet vedtaget en lang række regelsæt på området, der førhen var sparsomt reguleret.

Bogen er den første fremstilling herhjemme, der giver en samlet og systematiseret behandling af de væsentligste regler på området. Bogen giver tillige en indføring i, hvordan reglerne rent praktisk kan efterleves i den enkelte virksomhed eller myndighed.

ISBN: 978-87-420-0040-3 | **Udgivet:** April 2021
Sider: 288, indbundet | **Pris:** 495 kr. inkl. moms

PÅ VEJ!

GDPR Compliance – Understanding the General Data Protection Regulation

Jan Trzaskowski & Max Gersvang Sørensen

The processing of personal data plays an increasingly important role in our modern information society. This book guides the reader through the legal framework, including case law, concerning the processing of personal data in EU and provides relevant tools to ensure compliance in businesses.

The book includes the text of the General Data Protection Regulation for easy access and annotation.

ISBN: 978-87-420-0030-4 | **Udgivet:** September 2019
Sider: 448, indbundet | **Pris:** 450 kr. inkl. moms

Ophavsret – fra et virksomhedsperspektiv

Hanne Kirk & Thomas Riis

Bogen er en introduktion til ophavsretten, som i de senere år har været i en rivende udvikling ikke mindst på grund af digitaliseringen. Bogens fokus er på de ophavsretlige problemstillinger, som de fleste virksomheder, står overfor i den løbende drift. Desuden indeholder bogen en generel introduktion til immaterialretten.

ISBN: 978-87-420-0038-0 | **Udgives:** April 2022
Mere info: på www.extuto.dk og i vores nyhedsbrev

Smart contracts

En bredere anvendelse af smart contracts stiller krav til koncipisten og fordrer samarbejde mellem programmører og jurister.

Af advokat (H), partner, ph.d. **Peter Istrup**, Horten Advokatpartnerselskab (pet@horten.dk)

Smart contracts som begreb tilskrives i vidt omfang den amerikanske jurist, programmør mm. Nick Szabo. Nick Szabo introducerede i 1990'erne idéen om automatiserede aftaler programmeret ind i hard- eller software, som selvstændigt opfylder vilkårene i en aftale. Forud for Nick Szabos anvendelse af begrebet smart contract har der i årtier været arbejdet med udvikling af programmeringssprog, software, automatisering af aftaler mv.

Groft sagt indeholdt Nick Szabos idé om automatiserede aftaler – ud over selve begrebet smart contracts – måske ikke i sig selv så meget "nyt", men faktum er imidlertid, at smart contracts i de senere år har påkaldt sig en del opmærksomhed såvel i som uden for tekniske miljøer. Dette kan formentlig tilskrives blockchain-teknologien, der i vid udstrækning har fungeret som katalysator for udvikling og anvendelse af smart contracts.

Definition og karakteristika

En smart contract kan defineres som "En selveksekverende digital aftale, affattet i et givent programmeringssprog og baseret på en blockchain eller en blockchain-lignende teknologi". Blockchain eller *Distributed Ledger Technology* (DLT) kan – forsimplet – betegnes som en decentraliseret database bestående af en række sammenhængende blokke, sikret gennem kryptografi og baseret på en underliggende protokol. Deltagernes transaktionshistorik, eller databasen, er modsat traditionel databehandling ved blockchain distribueret blandt deltagerne.

Den konkrete blockchains protokol vil være bestemmende for netværkets formål og genereringen af blokke og muligheden for anvendelse af applikationer og smart contracts i den konkrete blockchain. Gennem funktionaliteter som decentralisering, selveksekvering og en manglende mulighed for at ændre i allerede genererede blokke adskiller blockchain sig fra traditionel databehandling.

Førnævnte funktionaliteter får en afsmittende effekt på de smart contracts, der er programmeret i de forskellige blockchains. Modsat traditionelle aftaler vil de pågældende smart contracts være digitaliserede, selveksekverende og vanskelige at ændre. De beskrevne karakteristika og funktionaliteter rejser en række interessante retlige spørgsmål af bl.a. aftaleretlig karakter.

Særlige formkrav og kategorisering

I erhvervsforhold er området for aftaleindgåelse ved anvendelse af digitale viljeserklæringer vidtfavnende. Der er generelt ikke formkrav til aftaler, og dansk aftaleret hindrer ikke anvendelse af en aftaletype som smart contract. I kraft af digitaliseringen skal en smart contract affattes ved anvendelse af et programmeringssprog. En smart contract kan fx ikke meningsfyldt være

mundtlig eller være affattet i naturligt sprog, idet naturligt sprog ikke kan behandles af en computer.

En grundpræmis for programmeringssprog er, at sproget og de faktiske forhold skal kunne behandles matematisk. Programmeringssprog kan forenklet beskrives som sprog konstrueret med et specifikt formål for øje. Forsimplet er programmeringssprogs formål at få computeren til at udføre ønskede beregninger eller handlinger på en på forhånd defineret måde. Præmissen for programmeringssprog er således matematisk og statistisk, og disse præmisser får nogle afledte konsekvenser for programmeringssprogets indhold. Fælles for programmeringssprog er, at programmeringssprog anvender binær systematik og dermed numeriske udfaldsrum baseret på Boolsk "sandt/falsk"- eller "hvis/så"-logik.

Programmeringssprogs syntaks og semantik medfører, at der i en juridisk kontekst forekommer at være begrænsninger i, hvilke retlige og faktiske forhold der kan beskrives og dermed reguleres gennem anvendelsen af programmeringssprog. Anvendelsen af programmeringssprog kan dermed få betydning dels for formen af en smart contract, og dels for indholdet af en smart contract. Anvendelsen af et programmeringssprog kan hermed i princippet begrænse aftaleparternes aftale- og kontraktfrihed, medmindre programmeringsteksten kombineres med eller suppleres af aftale- eller lovtekst affattet i naturligt sprog.

Der kan i kraft af den beskrevne sproglige begrænsning i programmeringssprog med fordel sondres mellem forskellige kategorier af smart contracts. Kategoriseringen kan fx foretages baseret på graden af digitalisering. Herved kan en smart contract, der alene er affattet i et programmeringssprog, benævnes en "ren" smart contract – eller en smart contract kategori 1.

Smart contracts, hvortil der er knyttet en i naturligt sprog affattet applikation, kan kaldes en "oversat" smart contract – eller en smart contract kategori 2. Alt imens en smart contract, der består af en kombination af programmeringssprog og naturligt sprog, kan betegnes som en "kombineret" smart contract – eller smart contract kategori 3.

Aftaleretlige udfordringer

Udfordringerne ved at beskrive indholdet af parternes aftale ved anvendelse af programmeringssprog står ikke alene. Anvendelsen af smart contracts rejser i tillæg hertil en række aftaleretlige spørgsmål.

Ud over indgåelsesproblematikker, forhold omkring tilbagekaldelse, vurderingen af om produktudbud gennem smart contracts i form af DApps er tilbud eller opfordringer hertil, forhold omkring fortolkning og udfyldning mv., synes smart contracts særligt at frembyde udfordringer i tilfælde af fejl, fejlskrift, ugyldighed mv. Med andre ord situationer, hvor parternes aftale må erklæres for uforbindende eller må ændres efter aftaleindgåelsen, fx i tilfælde af fejl, falsk eller urimelighed. Udfordringen er afledt af vanskeligheden ved at ændre i allerede genererede blokke i en blockchain.

Reglerne i aftalelovens kapitel 3 kan ikke fraviges ved aftale, og reglerne vil dermed have forrang fremfor "et teknisk miljø", som en blockchain (*lex cryptographica*). Tager en given smart contract eller blockchain således ikke i programmeringen (protokollen eller i den enkelte smart contract) højde for fx reglerne i aftalelovens kapitel 3, vil der kunne opstå situationer, hvor en blockchains faktisk indhold ikke afspejler blockchain-deltagernes retlige status, hvilket af flere årsager er uhensigtsmæssigt.

Ud over reglerne i aftalelovens kapitel 3 kan visse af forbrugeraftalelovens regler, fx reglerne om fortrydelse af køb

ved fjernsalg, jf. forbrugeraftalelovens § 18, jf. § 2, være vanskelige at opfylde for en erhvervsdrivende ved anvendelse af visse kategorier af smart contracts. Dette skyldes, at det ved visse blockchain-netværk kan være vanskeligt at identificere sin kontraktpart, ligesom netværket måske ikke muliggør kommunikation mellem deltagerne via netværket.

Andre retlige udfordringer

I tillæg til de aftaleretlige udfordringer, som er introduceret ovenfor frembyder anvendelsen af smart contracts en række interessante problemstillinger af international privat- og dataretlig karakter. Dette skyldes, at et blockchain-netværk ofte vil have et internationalt tilsnit og derved fx have deltagere fra flere lande. Herved risikerer deltagerne at disponere over og flytte data på tværs af landegrænser, hvilket skyldes, at netværket og den deri indeholdte data er distribueret blandt deltagerne.

Det kan endvidere være vanskeligt at fastslå, hvilken deltager i den pågældende blockchain der er dataansvarlig, databehandler mv., jf. databeskyttelseslovens afsnit II. Endelig vil det, medmindre der tages højde herfor i den enkelte blockchains protokol, være vanskeligt at slette oplysninger om enkeltpersoner registreret i en given blok. Dermed kan det blive vanskeligt i praksis at opfylde databeskyttelseslovens regler om retten til at blive glemt.

Ovenstående opregning er ikke udtømmende, men opregningen illustrerer kompleksiteten i samspillet mellem anvendelse af "ny" teknologi og eksisterende regler.

Fremtiden

Smart contracts og anvendelsen af andre såkaldte smarte teknologier kan medføre forskellige former for effektiviseringer, og der kan formentlig foretages en mere selvstændig og automatiseret udveksling af ydelser. Som nævnt er smart contracts imidlertid også en aftaletype, hvor visse af aftaletypens funktionaliteter afføder en række retlige spørgsmål eksemplificeret ovenfor. En succesfuld anvendelse af smart contracts fordrer herved et samarbejde mellem brugere, udviklere, programmører og jurister i videre omfang end ved traditionelle aftaler.

Et sådant samarbejde er med til at sikre, at de aftaler og tekniske løsninger, der bringes i omsætning, er lovlige og løser de udfordringer, som de er sat i verden for at afhjælpe, og ikke i stedet skaber andre udfordringer for parterne, fx af retlig karakter.¶

FÅ MERE VIDEN
på www.extuto.dk

PÅ VEJ!

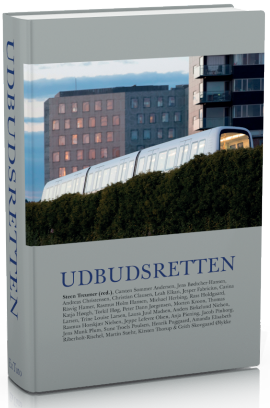
Markedsføringsretten, 4. udgave

Peter Møgelvang-Hansen, Thomas Riis & Jan Trzaskowski

Markedsføringsretten er en samlet fremstilling af de regler, der sætter grænserne for virksomheders markedsføring, herunder anvendelse af varemærker og andre forretningskendetegn. Bogen inddrager den unionsretlige regulering, herunder retspraksis fra EU-Domstolen og forhold vedrørende markedsføring i EU's indre marked.

Bogens udførlige behandling af den almindelige del af markedsføringsretten suppleres i bogens specielle del med kapitler om særlige markedsføringsretlige emner som fx direkte markedsføring, produktefterligninger samt produkt- og mediespecifikke markedsføringsregler.

ISBN: 978-87-420-0048-9 | **Udgives:** Marts 2022
Mere info: på www.extuto.dk og i vores nyhedsbrev

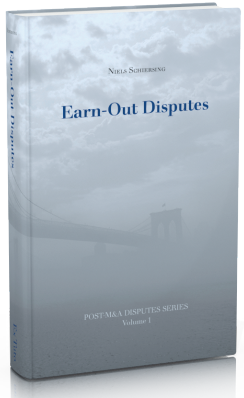
Udbudsretten

Steen Treumer (red.)

Med udbudsloven skete der en gennemgribende fornyelse af udbudsretten, som analyseres indgående i denne bog. Udbudsretten er skrevet af eksperter med stort kendskab til og erfaring med retsområdet, der både er kompliceret og har stor samfundsøkonomisk betydning.

Bogen er velegnet for både praktikere og teoretikere, der ønsker en generel indføring i retsområdet eller at anvende bogen som opslagsværk.

ISBN: 978-87-420-0019-9 | **Udgivet:** Januar 2019
Sider: 564, indbundet | **Pris:** 695 kr. inkl. moms

Earn-Out Disputes – Post-M&A Disputes Series Vol. I

Niels Schiersing

This first volume deals with issues regarding so-called 'earn-out' provisions, i.e. purchase price adjustments based on the performance of the business ('the target') after consummation of the transaction. Such clauses often give rise to disputes between the buyer and the seller.

This book series deals with substantive and procedural issues related to the transfer of businesses (M&A) and provides a reference to and an analysis of case law from several important business jurisdictions, including Delaware, New York, England, Australia and New Zealand.

ISBN: 978-87-420-0034-2 | **Udgivet:** Juni 2020
Sider: 324, indbundet | **Pris:** 1.245 kr. inkl. moms

Generalforsamlingen – håndbog for dirigenter og deltagere, 3. udgave

Erik Werlauff

Denne bog er et uundværligt juridisk redskab for enhver, der skal deltage i en generalforsamling – som dirigent, aktionær, anpartshaver, andelshaver, foreningsmedlem eller ledelsesmedlem.

Bogen giver svar på alle væsentlige spørgsmål om, hvordan generalforsamlingens beslutninger træffes, samt forhold vedrørende bl.a. indkaldelse, forberedelse, gennemførelse og dokumentation.

ISBN: 978-87-420-0027-4 | **Udgivet:** August 2018
Sider: 224, indbundet | **Pris:** 295 kr. inkl. moms

Skattely – skatteplanlægning, skatteflugt og misbrug

Anders Nørgaard Laursen & Liselotte Madsen (red.)

Begrebet skattely bruges i flæng i den offentlige debat, men er ikke entydigt defineret i en juridisk kontekst. Ofte anvendes "skattely" som en etikette, der kan påklistres forskellige fænomener, man – dvs. politikere, meningsdannere og andre – ikke bryder sig om, spændende fra lovlig skatteplanlægning til ulovlig skattesvig. I denne bog behandler forskere fra Danmark og Sverige en række emner, som i almindelighed knytter an til skattely-begrebet.

Bogen er udgivet på baggrund af en konference, der blev afholdt på Aalborg Universitet i oktober 2019 som led i Projekt Skattely 2.0.

ISBN: 978-87-420-0044-1 | **Udgivet:** December 2020
Sider: 160, indbundet | **Pris:** 395 kr. inkl. moms

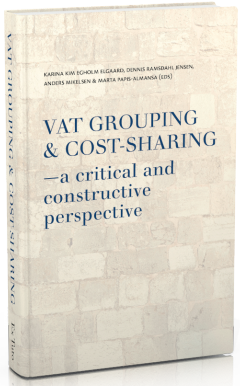
Skat med omtanke – festskrift til advokat Tommy V. Christiansen

Torben Bagge & Leo Jantzen (red.)

Med dette festskrift hyldes Tommy V. Christiansen af kollegaer og samarbejdspartnere i anledning af hans 70-års fødselsdag den 9. juni 2019.

Bogen indeholder 22 bidrag primært inden for skatteretten.

ISBN: 978-87-420-0029-8 | **Udgivet:** Juni 2019
Sider: 520, indbundet | **Pris:** 695 kr. inkl. moms

VAT Grouping & Cost-Sharing – a Critical and Constructive Perspective

Karina Kim Egholm Elgaard, Dennis Ramsdahl Jensen, Anders Mikelsen & Marta Papis-Almansa (red.)

This anthology pursues discussion on the rules on VAT grouping and the cost-sharing VAT exemption in a critical and constructive academic setting. While the focus is on the harmonised European VAT, lessons from other jurisdictions are also taken into consideration.

Numerous issues and problems with the two sets of rules are scrutinised in this series of articles written by internationally renowned professors and experts in VAT/GST law.

ISBN: 978-87-420-0026-7 | **Udgivet:** December 2020
Sider: 280, indbundet | **Pris:** 395 kr. inkl. moms

NYHED!

Den skatteretlige omgåelsesklausul

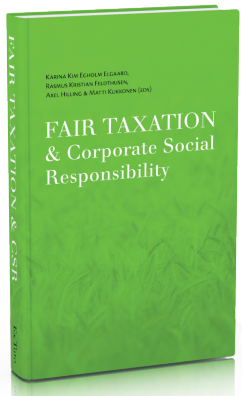
Jakob Bundgaard, Louise Fjord Kjærsgaard & Michael Tell

Denne bog behandler misbrug og omgåelse i skatteretten med hovedvægten på den nye bestemmelse i ligningslovens § 3. Formålet er at undersøge de praktiske og juridiske implikationer for dansk og internationalt orienterede virksomheder.

I bogen tages der stilling til betingelserne for anvendelse af bestemmelsen og de juridiske problemstillinger forbundet hermed vurderes, herunder samspillet med EU-retten.

Endelig indeholder bogen en illustration af det praktiske anvendelsesområde gennem et betydeligt antal konkrete eksempler.

ISBN: 978-87-420-0023-6 | **Udgivet:** September 2021
Sider: 344, indbundet | **Pris:** 695 kr. inkl. moms

Fair Taxation and Corporate Social Responsibility

Karina Kim Egholm Elgaard, Rasmus Kristian Feldthusen, Axel Hilling & Matti Kukkonen (red.)

Taxation and CSR is becoming an ever-important concept among multinational enterprises, but its meaning and its impact on corporations and societies is still uncertain. In this anthology, internationally renowned researchers explore relevant themes within: (1) Taxation and CSR in Perspective, (2) Taxation and CSR in Practice and (3) CSR and Taxation in Regulation.

Despite the lack of common understanding of the meaning of responsible tax behaviour, the concept of 'responsible tax behaviour among multinational enterprises (MNEs)' is materialising as one of the main pillars of CSR.

ISBN: 978-87-420-0025-0 | **Udgivet:** November 2019
Sider: 272, indbundet | **Pris:** 395 kr. inkl. moms

Forlagets titler

Almene emner

[Nyhed] **Peter Hulsrøj** & **Marco Aliberti**, *Essays on the Optional Society* (november 2021)
ISBN: 978-87-420-0039-7 | 336 sider, kr. 295,-

[Nyhed] **Ulf Maunsbach** & **Axel Hilling** & (red.), *Big Science and the Law* (juli 2021)
ISBN: 978-87-420-0036-6 | 272 sider, kr. 495,-

Thomas Riis & **Jan Trzaskowski** (red.), *Skriftlig jura – den juridiske fremstilling* (2. udg., september 2020)
ISBN: 978-87-420-0032-8 | 900 sider, kr. 595,-

Morten Kjær & **Helle Vogt**, *En dansk retshistorie* (januar 2020)
ISBN: 978-87-420-0031-1 | 324 sider, kr. 300,-

John Elling, *Bestå erhvervsretten!* (5. udg., august 2018)
ISBN: 978-87-420-0022-9 | 368 sider, kr. 325,-

Christina D. Tvarnø & **Sarah Maria Denta**, *Få styr på metoden!* (2. udg., august 2018)
ISBN: 978-87-420-0018-2 | 272 sider, kr. 350,-

Morten Kjær, *Guds og øvrigheds straf* (august 2017)
ISBN: 978-87-420-0000-7 | 480 sider, kr. 595,-

Børge Dahl, **Thomas Riis** & **Jan Trzaskowski** (red.), *Liber Amicorum Peter Møgelvang-Hansen* (december 2016)
ISBN: 978-87-92598-46-2 | 576 sider, kr. 595,-

Erik Werlauff, *Werlauffs kompendier* (4. udg., august 2016)
ISBN: 978-87-92598-44-8 | 800 sider, kr. 395,-

Aftale-, erstatnings- og formueret

[På vej] **Catrine Ekdahl**, **Jonathan Hjelholt**, **Caroline Thrane-Møller**, **Bent Petersen** & **Kim Østergaard**, *Værdiskabende relationer – contract management og strategisk kontrahering* (april 2021)
ISBN: 978-87-420-0056-4 | Mere information på www.extuto.dk

[På vej] **Peter Istrup**, *Smart contracts – aftaleret og blockchain* (marts 2022)
ISBN: 978-87-420-0058-8 | Mere information på www.extuto.dk

[Nyhed] **Søren Bergenser**, *The Business Judgment Rule in Danish Law* (januar 2022)
ISBN: 978-87-420-0046-5 | 224 sider, kr. 395,-

Sonny Kristoffersen, *Forbrugeraftaleloven med kommentarer* (4. udg., januar 2021)
ISBN: 978-87-420-0037-3 | 560 sider, kr. 695,-

Lennart Lynge Andersen, *Aftalelovens § 36* (januar 2018)
ISBN: 978-87-420-0012-0 | 512 sider, kr. 695,-

Arbejds- og ansættelsesret

Christian Højer Schjøler, *Aldersdiskriminationsforbuddets indtog i arbejds- og ansættelsesretten* (september 2017)
ISBN: 978-87-420-0003-8 | 512 sider, kr. 595,-

Marie-Louise Holle & **Ruth Nielsen**, *Kædeansvar – ansvar for underentreprenørers retsbrud* (september 2017)
ISBN: 978-87-420-0005-2 | 272 sider, kr. 395,-

EU-ret og international ret

[Nyhed] **Erik Werlauff** (red.), **Paul Klumpes**, **Gitte Søgaard** & **Anders Larsen**, *Business Law, Europe* (2. udg., september 2021)
ISBN: 978-87-420-0053-3 | 544 sider, kr. 695,-

Thomas Neumann, *Internationale løsøreaftaler (CISG del II)* (2. udgave, januar 2021)
ISBN: 978-87-420-0043-4 | 208 sider, kr. 225,-

Jacques Hartmann, *Danmark og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention* (november 2017)
ISBN: 978-87-420-0008-3 | 208 sider, kr. 295,-

Erik Werlauff, *International Contracts* (2013)
ISBN: 978-87-92598-21-9 | 208 sider, kr. 295,-

Familie- og arveret

Linda Nielsen & **Ingrid Lund-Andersen**, *Familieretten* (9. udg., august 2019)
ISBN: 978-87-420-0028-1 | 360 sider, kr. 495,-

Rasmus Kristian Feldthusen, **Ingrid Lund-Andersen** & **Linda Nielsen**, *Arveretten* (6. udg., august 2018)
ISBN: 978-87-420-0021-2 | 308 sider, kr. 395,-

Immaterialret

[På vej] **Hanne Kirk** & **Thomas Riis**, *Ophavsret – fra et virksomhedsperspektiv* (april 2022)
ISBN: 978-87-420-0038-0 | Mere information på www.extuto.dk

[Nyhed] **Morten Rosenmeier, Thomas Riis, Jens Schovsbo & Henrik Udsen (red.)**, *Festskrift til Jørgen Blomqvist* (maj 2021)
ISBN: 978-87-420-0041-0 | 792 sider, kr. 895,-

Thomas Riis & **Jens Schovsbo**, *Lov om forretningshemmeligheder* (september 2019)
ISBN: 978-87-420-0015-1 | 316 sider, kr. 495,-

Jørgen Blomqvist (red.), *Copyright, to be or not to be* (juni 2019)
ISBN: 978-87-420-0004-5 | 356 sider, kr. 695,-

Pernille Bruun Andersen, *Ophavsret og ytringsfrihed* (februar 2018)
ISBN: 978-87-420-0007-6 | 272 sider, kr. 395,-

Laura Carlson, **Cecilia Magnusson Sjöberg** & **Frantzeska Papadopoulou**, *The Wired World of University Teaching – Legal challenges* (august 2017)
ISBN: 978-87-420-0001-4 | 192 sider, kr. 395,-

IT- og databeskyttelsesret

[Nyhed] **Henrik Udsen**, *IT-ret* (5. udg., august 2021)
ISBN: 978-87-420-0050-2 | 880 sider, kr. 795,-

[Nyhed] **Søren Sandfeld Jakobsen** (red.), *Informationssikkerhedsret* (april 2021)
ISBN: 978-87-420-0040-3 | 288 sider, kr. 495,-

Henrik Udsen, *IT-kontraktret* (2. udg., marts 2020)
ISBN: 978-87-420-0035-9 | 576 sider, kr. 795,-

Bent Ole Gram Mortensen (red.), *Dansk Persondataret* (januar 2020)
ISBN: 978-87-420-0033-5 | 544 sider, kr. 595

Jan Trzaskowski & **Max Gersvang Sørensen**, *GDPR Compliance – Understanding the General Data Protection Regulation* (september 2019)
ISBN: 978-87-420-0030-4 | 448 sider, kr. 450,-

Jan Trzaskowski , **Andrej Savin**, **Patrik Lindskoug** & **Björn Lundqvist**, *Introduction to EU Internet Law* (2. udg., september 2018)
ISBN: 978-87-420-0016-8 | 400 sider, kr. 450,-

Nis Peter Dall & **Jesper Langemark**, *Persondataforordningen – en håndbog for praktikere* (2. udg., juli 2018)
ISBN: 978-87-420-0017-5 | 496 sider, kr. 495,-

Jan Trzaskowski (red.), *Internetretten* (3. udg., august 2017)
ISBN: 978-87-420-0002-1 | 816 sider, kr. 795,-

Jan Trzaskowski (red.), **Thomas Riis** & **Charlotte Bagger**, *Uddrag af Internetretten, 3. udgave* (august 2017)
ISBN: 978-87-420-0013-7 | 272 sider, kr. 295,-

Dan Jerker B. Svantesson, *Extraterritoriality in Data Privacy Law* (november 2013)
ISBN: 978-87-92598-26-4 | 240 sider, kr. 395,-

Dan Jerker B. Svantesson & **Stanley Greenstein** (red.), *Internationalisation of Law in the Digital Information Society* (juni 2013)
ISBN: 978-87-92598-22-6 | 384 sider, kr. 395,-

Konkurrence- og forbrugerret

[På vej] **Peter Møgelvang-Hansen**, **Thomas Riis** & **Jan Trzaskowski**, *Markedsføringsretten* (4. udg., marts 2022)
ISBN: 978-87-420-0048-9 | Mere information på www.extuto.dk

[Nyhed] **Jan Trzaskowski**, *Your Privacy Is Important to Us! – Restoring Human Dignity in Data-Driven Marketing* (november 2021)
ISBN: 978-87-420-0042-7 | 352 sider, kr. 395,-

Christian Bergqvist (red.), *Where Do We Stand on Discounts?* (december 2017)
ISBN: 978-87-420-0014-4 | 208 sider, kr. 395,-

Viktor Smith mfl., *FAIR SNAK på fødevareemballager* (marts 2015)
ISBN: 978-87-92598-32-5 | 175 sider, kr. 295,-

Peter Møgelvang-Hansen mfl. (oversættelse), *ICC's kodeks for reklame og markedskommunikation 2011* (september 2011)
ISBN: 978-87-92598-10-3 | 96 sider hæftet, kr. 85,-

Viktor Smith mfl., *Fair Speak: Scenarier for vildledning på det danske fødevaremarked* (juni 2009)
ISBN: 978-87-991018-5-6 | 191 sider, kr. 295,-

Offentlig ret

[Nyhed] **Annika Frida Petersen**, *Stigmatisering af psykisk sygdom – sundhedsret, menneskeret og samfundsøkonomi* (juli 2021)
ISBN: 978-87-420-0047-2 | 424 sider, kr. 495,-

Anita Rønne (edited by **Beatriz Martinez Romera**, **Cătălin-Gabriel Stănescu** & **Martha Roggenkamp**), *Perspectives on Energy Law: Denmark and Beyond* (maj 2019)
ISBN: 978-87-420-0024-3 | 244 sider, kr. 495,-

Steen Treumer (red.), *Udbudsretten* (april 2019)
ISBN: 978-87-420-0019-9 | 564 sider, kr. 695,-

Steen Treumer (red.), *Udbudsloven* (januar 2016)
ISBN: 978-87-92598-41-7 | 736 sider, kr. 695,-

Carsten Henrichsen, *Dansk kommunalret* (januar 2015)
ISBN: 978-87-92598-34-9 | 288 sider, kr. 360,-

Proces- og strafferet

Niels Schiersing, *Post M&A Disputes: Earn-Out Disputes* (juni 2020)
ISBN: 978-87-420-0034-2 | 324 sider, kr. 1.295,-

Sten Bønsing, **Thomas Elholm**, **Søren Sandfeld Jakobsen** & **Lene Wacher Lentz** (red.), *I forskningens og formidlingens tjeneste* (februar 2018)
ISBN: 978-87-420-0010-6 | 432 sider, kr. 595,-

Synne Søndergaard, *Retslægerådet & domstolene* (november 2015)
ISBN: 978-87-92598-36-3 | 352 sider, kr. 395,-

Trine Thygesen Vendius, *Europol & cyberkriminalitet* (juni 2015)
ISBN: 978-87-92598-35-6 | 320 sider, kr. 395,-

Jan Trzaskowski, *Legal Risk Management in Electronic Commerce* (oktober 2005)
ISBN: 978-87-991018-0-7 | 254 sider, kr. 200,-

Selskabs- og skatteret

[Nyhed] **Jakob Bundgaard**, **Louise Fjord Kjærsgaard** & **Michael Tell**, *Den skatteretlige omgåelsesklausul* (september 2021)
ISBN: 978-87-420-0023-6 | 344 sider, kr. 695,-

Anders Nørgaard Laursen & **Liselotte Madsen** (red.), *Skattely – skatteplanlægning, skatteflugt og misbrug* (december 2020)
ISBN: 978-87-420-0044-1 | 160 sider, kr. 395,-

Karina Kim Egholm Elgaard, **Dennis Ramsdahl Jensen**, **Anders Mikelsen** & **Marta Papis-Almansa** (red.), *VAT Grouping & Cost-Sharing – a Critical and Constructive Perspective* (december 2020)
ISBN: 978-87-420-0026-7 | 280 sider, kr. 395,-

Karina Kim Egholm Elgaard, **Rasmus Kristian Feldthusen**, **Axel Hilling** & **Matti Kukkonen** (red.), *Fair Taxation and Corporate Social Responsibility* (november 2019)
ISBN: 978-87-420-0025-0 | 272 sider, kr. 395,-

Torben Bagge & **Leo Jantzen** (red.), *Skat med omtanke* (juni 2019)
ISBN: 978-87-420-0029-8 | 520 sider, kr. 695,-

Erik Werlauff, *Generalforsamlingen* (3. udg., august 2018)
ISBN: 978-87-420-0027-4 | 224 sider, kr. 295,-

Karina Kim Egholm Elgaard, **Dennis Ramsdahl Jensen** & **Henrik Stensgaard** (red.), *Momsloven 50 år – festskrift* (december 2017)
ISBN: 978-87-420-0009-0 | 384 sider, kr. 495,-

Jakob Bundgaard, **Dennis Ramsdal Jensen** & **Niels Winther-Sørensen** (red.), *Den evige udfordring – omgåelse og misbrug i skatteretten* (december 2015)
ISBN: 978-87-92598-40-0, 317 sider, kr. 395,-

Tobias Stenkær Albrechtsen & **Thomas Rønfeldt**, *Insolvens- og rekonstruktionsbeskatning* (juni 2012)
ISBN: 978-87-92598-12-7 | 249 sider, kr. 340,-

Jakob Bundgaard, *Kapitalfonde i dansk og international skatteret* (juli 2010)
ISBN: 978-87-92598-01-1 | 381 sider, kr. 600,-

Priser inkl. moms. | FÅ MERE VIDEN PÅ www.extuto.dk

Når du bestiller dine bøger på www.extuto.com, får du hurtig levering og 90 dages fortrydelsesret

PP Danmark, Port Payé
PostNord

Ex Tuto Publishing har siden 2005 leveret aktuel juridisk faglitteratur skrevet af forskere, advokater og jurister, der har ny viden og overblik, som de gerne vil dele.

Princippet om *Fair Publishing* indebærer særligt gode vilkår for forfatteren, der fx beholder rettighederne til sit værk.

Vores bøger er indbundne, garnhæftede og trykt i Danmark. Vi er medlem af Forening for Boghaandværk og støtter bæredygtig skovforvaltning ved at anvende FSC-certificeret papir.

Følg os på LinkedIn (#extuto)

Gratis abonnement på Aktuel Jura?
Send e-mail med adresse til forlag@extuto.dk

FÅ MERE VIDEN på www.extuto.dk

| Ex Tuto A/S Toldbodgade 55, DK-1253 København K